GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Jutarnje izdanje

Poštarina plaćena

TRIBUNA

God. V | UREDNIŠTVO I UPRAVA: Šibenik ul. A. Šupuka. Tel. int. br. 47 Rukopisi se ne vraćaju. Podredakcija: Split, Iza Kazališta 7 | Utorak 5 Oktobra 1937 | IZLAZI SVAKI DAN Pretplata mes. 25.— (inostr. 35 din.) Čekovni račun 46.798 PRIMERAK 1. DINAR | Broj 221

Pojave za optimizam u euvropskoj politici

(Od našeg stalnog dopisnika)

Berlin, 3 oktobra 1937.

Velika europska kao i ostala svjetska štampa pretežno je postavljena na trgovačku podlogu, pa je prirodno da mora da živi i zaradjuje. Sve što se prodaje, prodaje se bolje, ako se pravi dobra reklama i ako je ona jaka u riječi i slici. I tako nam je razumljivo, da se novine bolje prodaju, kad nešto do našaju, što je živo i drastično. Živci moraju da budu podraženi, a mašta isto tako. Kad bi novine dnevno pisale kako sve ide dobro i kako nigdje nema opasnosti za mir i poredak, štampa bi uginula za kratko vrijeme. To su na žalost negativne strane moderne štampe.

Mi ne dijelimo pesimizam europske štampe, jer vjerujemo u bolju budućnost svijeta. Nama je to u programu, a program nam je prešao već u krv. Protiv svih senzacija postavljamo sistem konstruktivnog optimizma, jer smo uvjereni, da se samo neprestanim pisanjem za mir taj mir može i postignuti. Ne ćemo spominjati dogodjaje, koji dijele narode, nego samo one koji narode povezuju. Te dogodjaje serviraćemo makar i kroz povećalo javnosti, da na taj način ublažimo svu oštrinu povike za rat i o ratu.

Ako bacimo pogled na konstruktivnost izvjesnih dogodjaja, moraćemo zabilježiti dva krupna dogodjaja i jednu vrlo značajnu epizodu. Trgovački ugovor izmedju Francuske i Njemačke flotni sporazum izmedju Engleske i Njemačke i konačno predaju akreditiva novog sovjetskog poklisara u Berlinu.

Novi njemačko - francuski trgovački ugovor rodio se u času velikog previranja u Francuskoj, pa je bilo mnogo glasova, da će i Njemačka otezanjem sklapanja ugovora još više doprinjeti, da se još jače zamuti prijeteći kaos u Francuskoj. Taj ugovor se rodio u času, kad je Caillaux u francuskom senatu izjavio bez uljepšavanja »onaj, koji u ovom času želi i podupire dezorganizaciju i kaos, stvara preduslove za diktaturu u Francuskoj, a svaka diktatura u Francuskoj vodi neminovno do rata!« Ali onda bi rat buknuo nesamo u Francuskoj, nego i u cijeloj Europi, a to izvjesni krugovi i priželjkuju.

Njemačka je ovom prilikom pružila najeklatantniji dokaz, da ne želi rata. Ona ne želi kaos u Francuskoj, nego naprotiv mir i sredjene odnose.' Da dodje do ugovornog stanja i poretka izmedju tih dviju zemalja. Njemačka je baš u tom istaknutom času uz napon svijeu svojih gospodarskih snaga sklopila s Francuskom novi trgovački ugovor, koji će i samoj Francuskoj donijeti vrlo mnoge koristi. Novi ugovor

(Nastavak na 2 strani)

„Fabrike i radionice slične ovoj u Zenici niču posljednjih mjeseci u cijeloj našoj državi"

kazao je pretsjednik vlade g. dr. M. Stojadinović na otvorenju pruge u Zenici

Zenica, 4 oktobra (d)

Jučer je u eZnici na svećan način puštena u rad prva grupa pruge naše nove teške industrije. Ovom prilikom pretsjednik vlade g. dr. Milan Stojadinović održao je slijedeći govor:

»Prije godinu dana iz ovog istog industrijskog centra punog uglja i gvozdene rude, proklamirali smo našu novu ekonomsku politiku. Danas možemo s ponosom pogledati podinu dana unazad. Prvo djelo te politike stoji evo ovdje pred nama kao svršen čin, a to djelo nije ni malo ni obično. To je posljednja riječ moderne tehnike. Hiljade i hiljade ljudi isto tako kao danas dolazit će dane i godine sa svih strana da gledaju i da se dive ovom savršenstvu čovjekovog stvaranja. Mnogi od Vas, koje ovdje danas vidim, sudjelovao je i prošle godine prilikom polaganja kamena temeljca, ali čini mi se danas možemo medju nama iskreno priznati, da je bio mali broj onih, koji je vjerovao, da će jedno ovako veliko djelo biti u tom kratkom roku svršeno. Stoga smatram svojom prijatnom dužnosti da svim saradnicima na ovom velikom djelu iskažem svoju zahvalnost, svima bez razlike od ministra šuma i rudnika pa do najmanjeg njegovog saradnika, od preduzimača firme pa do posljednjeg nadničara, koji su učestvovali u podizanju nove radionice.

Ali ono što nas sve mora radovati to je da fabrike i radionice slične ovoj u Zenici niču posljednjih mjeseci u cijeloj našoj državi, pa nesamo fabrike nego se grade i puteve i željeznice, podižu se vodovodi i cesterne. Očevidci smo takovog jednog ekonomskog napretka, kakovog naša zemlja nije vidjela (burno odobravanje i poklici: »Tako je!) Bilanca naše izvozne trgovine samo za prvih osam mjeseci ove godine aktivna je za šesto milijuna dinara. Državni prihodi samo za ova četiri mjeseca ove budžetske godine bili su za petsto milijuna veći nego istih mjeseci prošle godine. Kredit države toliko je porastao, da je ministar finansija mogao u našoj zemlji emilirati državnih bonova za miljardu dinara. Zlatna i devizna podloga Narodne Banke povećala se za milijardu i pol dinara. Štedni ulošci privatnih ulagača porasli su za milijardu dinara za godinu dana. Dodajte svemu tomu raz duženje zemljoradnika, povećanje cijena zemljoradničkim proizvodima, pa ćete tako imati utisak koliko je veliki napredak učinjen na privrednom polju u našoj državi u posljednje vrijeme (Odobravanje i poklici: »Tako je! Živio dr. Stojadinović!«)

U takovom jednom ekonomskom prosperitetu ne treba se čuditi da smo mogli stvoriti i ovakovo jedno grandiozno djelo kakovo je naša željezara u Zenici. Točno je, da će ona poslužiti kao jedna nova baza za napredak naše narodne privrede, kao što je točno i to, da će ona korisno poslužiti i našoj uzdanici, našoj narodnoj vojsci, ne da bismo napadali i tražili tudje, već da bismo se branili, ako bi to nekada bilo potrebno. (Poklici: »Živjela vojska!«)

Srećom politički horizonat oko naših granica za posljednjih godinu dana znatno se razvedrio. Poslije zaključenja sporazuma s našim istočnim i za padnim susjedom u izgledu je sporazum i s našim sjevernim susjedima. Po što smo uništili i ubili bijedu i nevolju na selu i pošto smo sa sujedima za ključili ove ugovore, našem vrijednom narodu osigurali smo, da se neuznemiren spolja posveti privrednom, socijalnom i kulturnom podizanju unutar granica svoje velike i nedjeljive države Kraljevine Jugoslavije. (Burno i dugotrajno odobravanje i klicanje pretsjedniku Kraljevske vlade).

Japan nije mnogo zabrinut zbog akcije D. naroda

Šanghaj, 4 oktobra (d) Posljednjih 48 sati traje stalno žestoka borba prsa i krsa. Japanski odredi napreduju u pravcu sjeverne stanice koju namjeravaju osvojiti pod svaku cijenu. Osvojenje se vrši: kuću po kuću, stan po stan.

Tokio, 4 oktobra (d) U japanskim političkim krugovima vlada laka zabrinutost zbog akcije koju su pokrenule neke države kod Društva naroda da bi ovo poduzelo sankcije protiv Japana kao napadača. Iako postoji ova bojazan postoji i uverenje da će slabi autoritet ženevske ustanove malo naškoditi Japanu.

štrajk u Palestiui uzima sve više maha

Jerusalim, 4 oktobra (d) Pokret opšteg štrajka sve se više širi, uzimajući sve veće dimenzije, zbog interniranja nacionalističkih vođa. Naročito bučne su demonstracije dugih kolona muslimanki.

Tunis, 4 oktobra (d). Potstrekavana od nacionalističkih vođa pobuna se u muslimanskim redovima sve više širi. Izvršena su brojna hapšenja.

— **Sinoć** je završen najburniji tjedan Društva naroda glasanjem o rezoluciji šestoga odbora o španjolskom pitanju Na ovom zasjedanju odbijen je austro-madžarski amandman.

— **Atentat** na istaknutog člana nacionalističke stranke Rika izvršen je sa 2 revolverska metka. Uzrok je političke prirode. Atentator nestao.

— **Kemal Atetirk,** šef turske države stigao je danas u Ankaru.

Tako isto doputovao je u Ankaru i ministar spoljnih poslova Ruždi Aos na povratku iz Ženeve.

FRANCUSKA ĆE OTVORITI SVOJE GRANICE . . .

Pariz, 4 oktobra (j. u.) U pitanju neu plitanja u španjski građanski rat pariški politički krugovi su nepustljivi. Stalno se ističe da će Francuska otvoriti svoje državne granice prema Španiji, ako se g. Musolini ne riješi na povlačenje svojih dobrovoljaca.

PROSLAVA STUPANJA NA PRIJESTOL KRALJA BORISA

Sofija, 4 oktobra (d) Stupanje na prijestol kralja Borisa III proslavljeno je nas večan način velikim vojnim manevrima. Suverenu je čestitao govorom pretsjednik vlade.

RIBENTROP NAGLO OTPUTOVAO

London, 4 oktobra (j. u.) Njemački amabsador g. fon Ribentrop, koji je tek pred par dana povratio u London, jutros je nenadano napustio grad i avionom odletio za Berlin. Njegov nagli put dovodi se u vezu sa važnim političkim odlukama.

Nova Evropa

Šibenik, 4 oktobra.

Nakon izvanrednog i ne manje srdačnog prijema u Njemačkoj povratio se je Benito Musolini u Rim. Iskreno oduševljenje njemačkog naroda pratilo ga je nepromijenjeno svuda od početka do kraja njegovog posjeta i prouzvelo na njega dubok utisak. Sad se dakako postavlja pitanje za rezultatom tog susreta ove dvojice muževa, koje već godinama slijede dva velika naroda Europe sa slijepim povjerenjem i besprimjernom odanosti.

Očigledno nisu sklopljena nikakva nova utanačenja. Naprotiv svih očekivanja nije zaključen ni vojnički savez, a isto tako nisu pali ni nužni zaključci, koji bi naglo prebacili europsku politiku ili bi još više zamrsili sadašnje i onako već dosta zamršeno stanje u Europi. Čovjek ima osjećaj, kao da je politički položaj postao mnogo jasniji i bolji. Najsigurniji rezultat ovoga povijesno važnog susreta jest konačno učvršćenje poznate osovine Berlin—Rim, s kojom svijet otsada bezuvjetno mora da računa kao sa stalnom realnošću.

Ali najvažnije je, da je ta osovina uslijed otvorenih govora obojice sprijateljenih državnika svijetu na svečan način izjavila svoje miroljubive namjere i svoju pripravnost za sporazumjevanje sa ostalim civiliziranim zemljama Musolini je na pitanje, da li će berlinski susret donijeti rat ili mir, u svoje i u ime njemačkog Führera dao naglašeno jasni odgovor: Mir! Jedini rat, o kojem se u Berlinu govorilo, jest bezuslovna obrambena borba protiv svakog pokušaja boljševizma da prodre u Njemačku ili Italiju ili bilo gdje drugdje u Europi. A na ovu borbu za zaštitu kulture i njenih djela pozvala su oba narodna vodje i ostali svijet.

Čovjek može zbilja biti znatiželjan, kako će sada na ovaj apel iz Berlina za sporazum i miroljubivu suradnju od govoriti obje zapadne sile. U srcu Europe stoji danas u nepokolebivoj zajednici blok od 115 milijuna najbolje organiziranih i disciplinarinih ljudi, koji imadu jednu političku volju. Jasno je da taj blok ljudi posjeduje ogromnu snagu, koja bi mogla odlučno utjecati na budući razvoj Europe. Miroljubive namjere tog bloka pružaju na sreću jaku garanciju za mir i blagostanje našeg kontinenta. Diplomacija zelenog stola, tajnih klauzula i paragrafa pala je danas pod stečaj. Ova diplomatija naime neće moći stvoriti novu Europu koja je danas postala prešnom potrebom, nego će ta nova Europa biti uobličena po nekolicini jakih, stabilnih muževa, nošenih čvrstim povjerenjem njihovih naroda.

Ako Engleska i Francuska sada opet ne propuste ovu priliku i ako s malo susretljivosti pokažu svoju spremnost za sporazumjevanje s Njemačkom i Italijom, moglo bi zbilja doći do pakta medju ove četiri velesile, a onda može da i do sporazuma za ograničenje današnje lude utakmice u naoružavanju. U tom slučaju bi i europska kultura bila spašena od propasti i nastala bi nova, mnogo čvršća, stabilnija i mirnija Europa no što je današnja. **b.**

Širite „TRIBUNU"

Podignućem domaće industrije k oslobođenju naših ribara od ekonomskog upliva Zadra

Razgovor sa ribarskim stručnjacima i pretstavnicima ribarskih zadruga sapodručja Severne Dalmacije.

Šibenik, 4 oktobra

Poznato je da je Zadar do svršetka Svetskog rata bio glavni kulturni, administrativni i ekonomski centar nesamo Severne Dalmacije, nego i cele njene teritorije. U Zadar se slevao skoro celokupan produkt njegove okoline uzvraćajući selima industrijskim i sličnim artiklima potrebnim životu sela. Posle Rapala, na žalost cele okolice, njen prirodni centar Zadar je oivičen državnom granicom i postao tudja teritorija. Bez tog svog prirodnog centra evo ona već preko petnajest godina svakako kuburi živeći životom umirućeg kome lečnik pokatkada pruža po koju inekciju kisika da bi mu produžio život.

Severna Dalmacija je neophodno potrebna životnog impulsa. Očekivati je bilo da će se u neposrednoj blizini Zadra podići novi jedan grad, novi privredni i kulturni centar, ali to je ostao samo san nekolicine istaknutijih ljudi ovih krajeva i — ništa više . . . .

Budući da nedostaju sredstva, uz slabe mogućnosti prodaje sveže morske ribe i zemaljskih proizvoda primorano komerciranje sa Zadrom načelno je opravdano. Da bi se to osujetilo — a to je neophodno potrebno — moralo bi se osigurati koliko seljacima toliko više i ribarima mogućnost prodaje proizvoda u tolikoj meri i na takovim tržištima da zadarsko ispadne iz svake kombinacije. Ovde se radi prvenstveno o eksportu seljene i sveže ribe morske. Naše ribarske zadruge kao i pojedinci nisu u finansijskoj mogućnosti za eksport ribe na većoj bazi, pa se dogadja da se riba proda u bescenje ili baci. Na taj način nisu pokriveni ni efektivni troškovi!

Naš poznati ribarski stručnjak gosp. Albert Lorini iz Sali pružio nam je iscrpne podatke o ovom pitanju. Njegovo je mišljenje da se morska riba ima producirati kao narodna hrana. Evo šta o tome kaže g. Lorini:

— Po povoljnim rezultatima koje sam postigao sezonskim pokusima riba se dade preparirati skroz jeftino i tako uz niske cene plasirati kao narodnu i vojnu prehranu. Ova odlična riblja konzerva, po ovim postignutim rezultatima, bila bi za cca 50 posto jeftinija od današnje preparirane ribe.

— Šta bi bilo potrebno da se najpre napravi?

— Da se svrha postigne i pokaže do bar uspeh, treba naći potrebna materijalna sredstva, da se u blizini mesta Preko ili na otoku Pašmanu — jer Sali na Dugom otoku imade već jednu tvornicu i jednu solionu, pored samostalnih ribara — osnuje jedna ekonomična tvornica ribljih konzerva, koja bi bila u stanju da tamošju malu i srednju ribu (srdelu i srdelicu) preradi na jeftin način i docnije otprema u limenim kutijama u trgovišta čiji bi potrošači postali široki narodni slojevi cele državne teritorije, a zatim i u inostranstvo.

Preradom ribe na ekonomičan način rešilo bi se pitanje prodaje sveže ribe, koja bi usledila u domaćoj tvornici. Od toga bi siromašni ribari imali veliku korist, potrošaći napose, a žensko žiteljstvo dnevnu zaradu. Time bi za ovaj kraj bio osiguran minimum egzistencije, te bi se na taj način potpuno otudio Zadru.

— Dali je tvornica i soliona u Salima dovoljna da primi čitav lov?

— Ne! I tu bi bila potrebna još jedna tvornica, ili jedna velika soliona koja bi solila u drvenim buradima i limenim kantama za specijalan izvoz u Čehoslovačku i Grčku. Podignućem ovih tvornica pomoglo bi se i zemljoradnicima ovoga kraja potroškom maslinovog ulja, jednom od glavnih proizvoda celokupnog prečkog sreza. Privatna inicijativa u svemu ovom je skoro nemoguća, ako se ona čeka da dodje iz samog sreza. Tu je potreban milijonski kapital — istina vrlo brzo isplativ, ali mora biti gotovina — sa svima mogućim povlasticama, kao oslobodjenje od svake carine pri dovozu strojeva i ostalog materijala iz inostranstva i sl. Tu bi, po mom mišlenju, inicijativa morala doći sa strane same države koja bi ove tvornice uzela pod svoje i njihovim radom i kapitalom upravljala kao državnom ustanovom. Jasno ne takvom ustanovom koja bi služila koristi birokratije, nego naroda ovoga kraja. Svi preduvjeti su tu u svakom pogledu, potreban je samo kapital koji bi došao dobrom voljom i razumevanjem . . . završio je svoja izlaganja g. Lorini.

(Nastaviće se)

(Nastavak sa 1 strane)

proširio je francusko - njemačku suradnju i postavio ju na daleko širu osnovicu. Kao posljedica novih, sredjenijih prilika razlijeva se sada mnoštvo njemačkih turista po Francuskoj, pa je njemački gost došao dobro u Parizu i protiv volje sviju onih, koji u svakom Nijemcu gledaju neprijatelja Francuske Nemačka je svojim činom dokazala, da ne spada u red onih, o kojima je Caillaux kazao, da spremaju preduslove rata.

Drugi dogodjaj, koji mora da ojača povjerenje u konstruktivne želje Europe svakako je obnovljeni i prošireni flotni sporazum izmedju Engleske i Njemačke. Kad je 1935. po prvi puta sklapan ovaj ugovor, većina glasova u europskoj štampi zvučila je jako pesimistički. Govorilo se o teoretskoj vrijednosti ugovora, koji da je bez ikakve praktične vrijednosti. jer da ga Njemačka neće nikako i nikad ispuniti. Dogodilo se obratno. Prigodom sklapanja novog ugovora engleska je štampa ustanovila jednodušno, da je Njemačka strogo i savjesno ispunila i posljednju točku tog ugovora. Tu konstataciju je morala da učini i štampa ljevice, iako uz gorko razočaranje, budući da je prije bila uvjerena, da svi ugovori i svi potpisi neće uzdržati Njemačku od kidanja ugovora i od rata. Štampi ljevice kao da je bilo žao, što nije došlo do rata, umjesto da pozdravi solidnu konstruktivnost njemačke vanjske politike u medjunarodnoj suradnji.

Dvije godine od prvog flotnog sporazuma trebale su da budu kao neka kušnja za njemačke namjere i većina engleske nepovjerljive javnosti bila je duboko osvjedočena, da će Njemačka ugrabiti prvu priliku, pa da će opozvati svoj potpis na ugovoru. A ako se ne ukaže prilika za to, da će ju Njemačka već stvoriti. Sad engleska štampa s veseljem ustanovljuje, da je Hitler očitao dobru lekciju engleskoj nepovjerljivosti i degeneriranom pisimizmu.

Novi ugovor neće ostati bez posljedica, budući da se u Engleskoj već tu i tamo čuju glasovi, da je Njemačka partner, u koga se može imati mnogo povjerenja. A povjerenje je baš ona riječ, koja polako nestaje iz običaja europske vanjske politike i radi toga se mora poduzeti sve, da bi se toj riječi povratilo njeno staro značenje. Bez povjerenja nema optimizma a bez opimizma nema vjere u bolju i ljepšu budućnost Europe.

Ovaj optimizam pokazao se kao kratki zabljesak svijetla i u odnosima izmedju Sovjetske Rusije i Njemačke prigodom predaje akreditiva novog sovjetskog poklisara u Njemačkoj, Jurjenjeva. Riječi suradnje u pitanju europskog mira, koje su izmjenjene prigodom državnog akta predaje akreditiva izlazile su iz uobičajenog okvira jednog utvrdjenog ceremonijala. U naglašavanju suradnje za mir osjećao se primjetljivi ton srdačnosti i još prikrivene želje, da se nadju putevi, koji bi i ove dvije zemlje protivnih svjetskih nazora doveli na teren čovječnijeg tretiranja sviju javnih pitanja.

Da je novi sovjetski poklisar primljen u nastupnu audijenciju ne u Berlinu, nego u Berchtesgadenu, nema doduše naročitog značenja, ali ipak čisti alpinski zrak mogao je da bude potstrek, da se mnoga pitanja podvrgnu rječitijoj kritici, pa da se otvorenim gorštačkim načinom pogleda mnogim istinama ravno u oči.

I ovom je prilikom Hitler stao na stanovište, da tko optimizam siježe mir i spokojstvo. U toj sjetvi ustrajaće Njemačka i dalje čitavom svojom konzekventnom odlučnosti.

Europska javnost trebala bi da se konačno nauči da na sve dogodjaje gleda s pouzdanim mirom, jer na kraju krajeva ljudi, koji danas vode narode Europe, nikako nisu zvijeri, kako im to pripisuje jedan dio medjunarodne, vrlo dobro poznate štampe. Duboko smo osvjedočeni, da će jedino povjerenje i optimizam moći da izliječe bolesnu uobrazilju europskih političkih burzijanaca, koji u pomanjkanju vjere udešuju sva svoja nastojanja za baissu političkog mira u Europi.

E. Komarović.

MALA KRONIKA

UMRO NA GROBU PRIJATELJA

U mjestu Tallya u Madžarskoj učitelj je pratio sprovod svoga najboljeg prijatelja, mjesnog načelnika. U razgovoru s općinskim vijećnicima učitelj je rekao da je pokojni načelnik išao na drugi svijet da i njemu pripravi mjesto u raju, kao što mu je prije nekoliko godina bio pripravio učiteljsko mjesto.

Na groblju je učitelj pred otvorenim načelnikovim grobom održao dirljiv govor i na kraju ponovio ono što je malo prije govorio vijećnicima u šali. No čim je prva gruda zemlje pala na lijes učitelj je pao mrtav.

*

PEDESETOSAM MRTVACA POD KUHINJOM.

U Moilansu blizu San Pierre de Albigny u Savoji neki seljak je htio izvesti radove da uredi pod u kuhinji. Otkopavši stari pod u dubini od 1 m našao je zakopane ljudske kosti. Nastavivši kopanjem otkriveno je 58 kostura, lijepo poredanih jedan do drugoga. Seljak je stvar odmah javio vlastima, koje su otvorile istragu da se ustanovi kako u ovi kosturi došli pod kuhinju. Tajna kostura je protumačena tim da se je pronašlo da je na mjestu, gdje je sada kuhinja, bila neka stara crkva, u kojoj su se kopali mrtvaci.

*

SPOMENIK BRAČNOG ŽIVOTA

Godine 1930 umrla je jednom jednom farmeru Đon M. Devisu u sjeveroameričkoj državi Kenzes njegova žena. Đon je bio već ostario kad ga je napustila njegova vjerna žena, ipak se nije mogao utješiti. Kada je dugo vrijeme razmišljao na koji način da dade izraza svome velikom bolu odlučio je da napravi spomenik svog bračnog života. Poslije dugogodišnjeg rada svršili su umjetnici starome Đonu koji sada ima 82 godine, spomenik koji je napravljen prema njegovoj zamisli. To je upravo jedinstvena stvar: jedna velika grupa u mramoru sa ukupno jedanaest figura. Figure prikazuju, onako kako je htio stari Đon, prvo mlade zaručnike, zatim jedan mladi bračni par, muž i žena u najboljim godinama života, onda u visokj starosti, konačno je Đonova nikad neprežaljena žena kao — anđeo, a stari neutješni udovac sjedi na stolici skrhan žalošću i godinama!

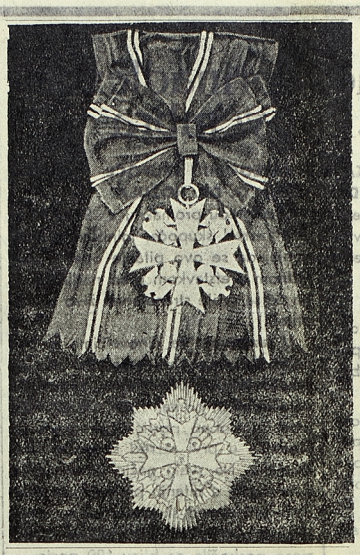
ZLATNA ZRNCA U ŽELUCU GUSKE

U bugarskom gradu Plevni dale su nedavno guske povod neobičnom sud benom procesu. Žena draguljara Nikolova kupila je na trgu gusku i našla u njezinom želucu zlatna zrnca. Drugoga je dana zlatareva žena ponovno kupila od iste seljakinje još dvije guske, te se nije prevarila u očekivanju.

Draguljara je taj nalaz silno zanimao i on je doskora ustanovio, da su te guske pasle na ledini, kroz koju teče potok. Taj je potok sadržavao zlatna zrnca. Draguljar je od općine kupio cijelu ledinu uz uvjet, da se ondje podignuti bolnicu. Čim je ušao u posjed toga zemljišta, on je počeo preoravati teren.

Stoga je općina tužila draguljara su du tražeći ne samo da joj se vrati ledina, nego i znatnu odštetu. U Bugarskoj s velikim zanimanjem iščekuju za vršetak te parnice, koju će draguljar po svoj prilici izgubiti.

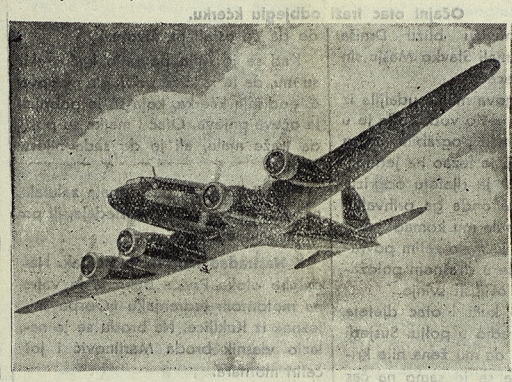
SVJETSKI DOGODJAJI U SLICI

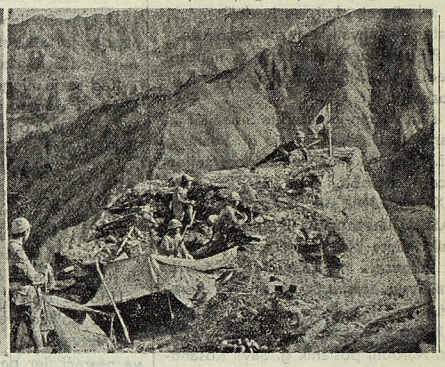
Prigodom posjeta g. Musolinia Berlinu kancelar g. Hitler odlikovao ga je najvećim njemačkim ordenom.

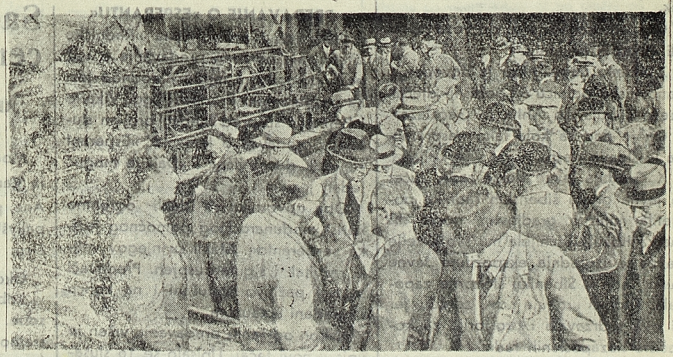
OTAC I SIN

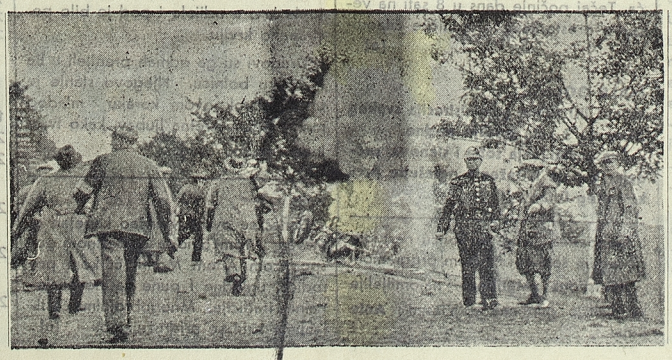
Novi njemački četveromotor: snaga i ponos vazdušnih snaga Trećeg Rajha

Japanska pješadija ušančena u novoosvojenim položajima budno prati kretanje neprijateljskih jedinica.

225 engleskih graditelja cesta upriličili su put u Njemačkoj da vlastitim očima upoznadu se načinom gradnje grandiozne ceste da spasi vozače.

Čehoslovačke je priredila automobilske trke za »Masarikov pehar«. Naša slika prikazuje momenat sa trke: jedan auto se prevalio i zapalio. Prva pomoć trči »Adolf Hitler«.

KROZ ŠIBENIK GRADSKE

Šibenik, 4 oktobra.

—**Dežurna apoteka:** Crljenko.

X **Kino »Tesla«** prikazuje večeras pjeva slavni tenor **Beniamino Gigli:** u muzičkim grandioznom djelu **Svijet zove.** Partnerica Partnerica slavnom pjevaču u ovom filmu je naša zemljakinja — slovenka Geraldini Katt.

X **Kino »Balkan«** danas prikazuje francuski velefilm »EQUIPAGE« sa u glavnoj ulozi: Anabella i Jean-Pierre-Aumont.

X**Restauracija »Slavija«** (vlasnik Ana Čala) preporuća se svojom prvoklasnom domaćom kuhinjom. Prima abonente.

X **»Krka« restauracija i kavana.** Odlična kuhinja. Dnevno orkestar. Vlasnik: Bučar.

X **Engleska admiralska jahta u luci.** U luku je u 1 sat poslije podne prispje la velika admiralska jahta ratne morna rice Belike Britanije. Jahti je ime »Enchantress«, a oboružana je na prvom tornju sa 3 velika topa i više manjih po strani i na krmi.

Do sada nijesmo mogli saznati koje su ugledne ličnosti na jahti.

X **Odlazak ministra Gradjevina.** Sinoć je brzim vozom otputovao iz Šibenika za Beograd ministar gradjevine g. dr. Marko Kožul. Na stanici su se našli brojni prijatelji i poštovaoci g. ministra iz grada, te jača grupa seljaka iz sela Boraje, koja se je došla g. ministru da zahvali za razne zagovore.

Pri odlasku klicalo se je g. ministru, vladi g. dr. Milana Stojadinovića i Jugoslaviji.

Islim vozom je napustio Šibenik i iza slanik ministra saobraćaja dr. Spahe g. inž. Zorec, pomoćnik direktora željeznica u Zagrebu.

X**NAMJESNIK DR. PEROVIĆ NA PRO LASKU. Parobrodom »Prijestolonasljed dnik Petar« bio je noćas na prolasku sa ljetovanja na Rabu, kroz Šibenik, Kraljevski namjesnik g. dr. Ivo Perović.**

X **Gosp. Kosanović napustio Šibenik.** Narodni poslanik g. Sava Kosanović, koji je govorio u nedjelju na komemorativnom zboru za pok. Svetozara Pribićevića u Gradskom kazalištu, napustio je sa sinoćnjim vozom Šibenik.

Gosp. Kosanovića su do voza ispratili šibenski prijatelji.

X **Slomio nogu.** Jučer je doveden u Banovinsku bolnicu 9. godišnji dječak Kreše Tabula sin Antin iz Gaćelaza.

On je pao sa kola tako nespretno, da je slomio desnu nogu više koljena.

X **Gradnja javne burze rada.** Jučer je javna grupa šibenskih radnika posjetila ministra gradjevina gosp. dr. Marka Kožula i iznijela mu svoje želje da bi se izgradnja ekspoziture Javne burze rada u Šibeniku što prije započela. Radnici urgiraju novu zgradu, jer bi ova sadržavala i prostorije za konačište nezaposlenih radnika.

Gosp. ministar je obećao, da će gradnju ove zgrade odmah požuriti. U prvobitnom projektu napravljene su neke izmjene, jer se zgrada na onom položaju mora da izvede na način, da bude na ures onog gradskog predjela

X **»Zeleni tjedan«** esperantista. Povodom svog »Zelenog tjedna« održali su jučer šibenski esperantisti propagandnu skupštinu. Skupština je održana u društvenim prostorijama.

X **Eugen Pancer u Šibeniku.** Poznati konferencijer g. Eugen Pancer iz Zagreba, održao je jučer u priredbi »Hrvatskog Srca«, a u prostorijama Seljač ke sloge javno predavanje. Govorio je o književnom radu Augusta Šenoe i Aranbašića, te je na koncu nastupio sa svojim šaljivo-satiričkim programom

X**Gostiona »Maribor«** najomiljelije sastajalište gurmana. - Vlasnik: **Ante Bujas.**

Povišenje činov. prinadležnosti od 1. novembra

PITANJE PROMAKNUĆA ŠIBENIKA U I. KATEGORIJU SKUPOĆE DEPUTACIJA ČINOVNIKA KOD MINISTRA G. DR. KOŽULA.

Jučer je posjetila ministra Gradjevina jedna deputacija državnih činovnika i penzijonera na čelu joj g. Petar Kovačević sudski savjetnik.

Deputacija se je propitala kod g. ministra za obećanu povišicu činovničkih prinadležnosti, te ponovno pokrenula pitanje o promaknušću Šibenika u prvi razred skupoće.

Ministar je rekao izaslanicima činovnika i penzijonera, da je uredba o povišenju tih prinadložnosti već gotova i da će stupiti na snagu 1. novembra. U koliko je već poznato, izgleda, da će se te prinadležnosti povisiti u razmjeru svojedobnih redukcija.

U pogledu promaknuća Šibenika u prvi razred skupoće, ministar je mišljenja, da se ovo pitanje opet iznese jednom pretstavkom pred nadležne, a on će sa svoje strane stvar živo podupriječi.

U razgovoru sa činovnicima g. ministar je izrazio mišljenje, da ako se povišenje plata povoljno i u zadovolja vajućoj mjeri odmah riješi, da se neće moći istodobno postići i promaknuće Šibenika u prvi razred skupoće, radi izdataka. Na svaki način potrebna je živla akcija u pitanju promaknuća grada u viši razred skupoće, jer su neke životne namirnice u Gradu kao n. pr. meso poskočile za blizu 100 posto.

Svinja izgrizla dijete

Očajni otac traži odbjeglu kćerku.

U selu Omljanoviću blizu Drniša stradao je teško mali Slavko Mašin sin Mijin od 3 mjeseca.

Kad se je njegova majka udaljila iz kuće, da donese nešto vode, ušla je u kuću svinja i odmah pograbila malog sinčića Mijina koji je ležao na jednom sanduku. Životinja je djetetu odgrizla dio lijeve ruke, a onda ga prihvatila za zatiljak i otrgnula mu komad mesa.

Majka, koja se je malo zatim povratila, našla je dijete u strašnom položaju i istrgla ga iz čeljusti svinje.

Usto je došao kući i otac djeteta koji je do tada radio u polju. Susjedi su umirivali Miju, da mu žena nije kriva nesreći, jer da se je samo na čas udaljila iz kuće.

Dijete je otac doveo jučer u Banovinsku bolnicu u Šibenik, ali nema nade da će ostati na životu.

Kad se je Mijo povratio kući, rekli su mu, da je iz kuće pobjegla njegova 6. godišnja kćerka, koja se je pobojala očeva gnjeva. Otac i majka su pošli da traže malu, ali je do sada nijesu našli.

Postoji bojazan, da je mala zalutala negdje u šumi i da je nastadala, ili po činila samoubijstvo.

X **Nastradao motorni jedrenjak.** Nedaleko otoka Prvića buknula je vatra na motornom jedrenjaku »Gospa snježna« iz Kukljice. Na brodu se je nalazio vlasnik broda Martinović i još četiri mornara.

Na sreću je tu prošao remorker Kr. mornarice »R. 16« koji je posadu spasio, dok je jedrenjak nastradao.

PREDAVANJE O »ESPERANTU«

Jučer je, u prostorijama »Radničke čitaonice«, održano predavanje o važ nosti pomoćnom među narodnog jezi ka »esperanta«. Predavači gg. Vikario i Petković su pred lijepim brojem slušalaca predavali o temama: »Esperant — jezik današnjice« i »Dali je moguć jedan jezik«,

Oba govornika su istakli ogromno korist međunarodnog pomoćnog jezika »esperanto«. Istakli su njegov veliki razvitak i siguran uspjeh. Predavači su bili pažljivo saslušani i na koncu nagrađeni aplauzom.

Nakon održanih predavanja vršen je upis u novi tečaj. Upisalo se 16 slušaća. Tečaj počinje dans u 8 sati na večer u prostorijama »Radničke čitaonice«. (o)

MALE OGLASE
za naš list prima administracija svakog dana do 2 sata poslije podne.

Sva unajmljenja soba i stanova, prodaje, kupnje i traženja oglašujte preko našeg lista.

Samoubijstvo hitcem u slijepočicu

NESRETNA LJUBAV MLADOG MORNARA

Mornarički narednik Stevo Plantak iz Varaždina na službi u tvrdnjavi Sv. Ane, počinio je jutros samoubijstvo ispalivši sebi hitac iz revolvera u sljepo čicu.

Oko 8 sati začuli su njegovi drugovi kobni hitac koji je dolazio pokrajne sobe. Kad su tamo dotrčali, našli su ne sretnog Stevu na podu, u nesvjestici. Iz rane na desnoj slijepočici sukljala je topla krv, a odijelo i pod je bilo poštrapano krvlju.

Drugovi su ga odmah prenijeli u Ba novinsku bolnicu. Njegovo stanje je teško. Uzrok ovom koraku mladog mornara je nesretna ljubav, kako tvrdi jedan njegov drug.

Knin.

Danas se ovdje vjenčao kapetan g. Stevan J. Tomković sa dražestnom gospodjicom Anom Monti, čerkom porodice, ugledne i pune častne nacionalne tradicije. Mnogobrojnim čestitanjima i mi se pridružujemo. (n)

VJEČITA ROBIJA, ILI RIJEŠENJE TAJANSTVENA SMRT MARIJE ŠKILJIĆ U SELINAMA.

Veliki senat Okružnog suda, kome je pretsjedavao savjetnik g. Rendić - Miočević, bavio se je danas interesant nim slučajem smrti Marije ud. Skiljić iz Selina, u Podvelebitskom kanalu.

Ona je iz jutra nadjena mrtva i ogre botinama na licu, iako je na večer bila potpuno zdrava i legla u krevet bez ikakovih ogrebotina. Obdukcijom leša pokojne Marije izraženo je mišljenje, da je Marija mogla biti ugušena i da je smrt nastupila nasilnim putem.

Sumnja je bila opravdana, da su o vo umorstvo izvela njena rodbina i to Bučić Luka Šimin, njegova žena Boja i Škiljić Stojan ph. Ivan, jer bi oni od udove bili naslijedili imetak pak su u nestrpljenju da dulje čekaju, izvršili zločin.

Sva trojica okrivljenih su nijekala svaku pomisao, da su oni ugušili pok. Mariju.

S druge strane su svjedoci raznoliko iskazali, a neki od njih nijesu bili nimalo pouzdani, jer su živjeli sa okriv ljenicima u neprijateljstvu.

Kako sud nije mogao da stekne o svjedočenje a krivici optuženih, to je svu trojicu riješio.

Državno tužioštvo je zastupao dr. Kronja, a obranu advokat: Blažević i dr. Ivčić.

Optuženici su iz zatvora pušteni poslije pravorijeka na slobodu.

Preporučamo pretplatu za naš list odmah poslati unapred kako bi imali blagodat uezplatne osiguracije na 20.000 Din koja je usko vezana uz kontrolu sa redovno unapred plaćenom pretplatom svakoga pretplatnika.

Za dostavu pretplate upotrebite uplatnice pošt. ček. zavoda KOJU MOŽETE DOBITI NA SVAKOJ POŠTI uz cijenu od 25 para komad, a troškova drugih kod otposlanja novaca nema.

RADIO

Ponedjeljak

Veliki koncerat i slično

20.— Muzika virtuoza — Saarbrücken.
22.30 Vojnički koncerat — Beč.
24.— Operna muzika — Stuttgart.

Opere i operete

19.25 »Louise Miller« Verdi — Beč.
20.— Prenos opere iz Nar. kazališta — Beograd.
20.— »Rigoletto« Verdi — Stuttgart.
20.35 Bijela prinzesa« — Beremünster.
21.30 »Richard Löwenherz« Gretry — Pariz.

UTORAK

Koncerti.

19.10 Muzikal — Frankfurt.
20.30 Sinfonie konc. — Beograd.
21.45 Vojnički koncert — Bukarest

Opere

20.— Prenos opere iz Nar. kaz. — Zagreb
21.— Romeo i Julija (Zandonai) — Rim.
21.15 Modra soba (Laprisse) — Lakme (Delibes) — Nizza.

VIJESTI KROZ SPLIT

MARKO UVODIĆ:

Jedan dan na Braču

Ko ne poznaje Ermana Bogića? To Van je oni ća ga zovedu Boco. To Van je lipi čovik jedan, visok, jak, i čovik o' prežence. Uvik dobar i pravi patriot, koji je bi' sokolaš, piva' u Zvo nimir, i dugo godin' pristav'ja' u diletanti. Zaraj te njegove prezence uvik je igra' uloge o' kra'ji, tako, da ga i sad pozdrav'jadu: »Zdravo kraju Svačiću, oli: zdravo kra'ju Zvonimiru itd.«

Svi ga poznaju ka' bračanina iako on nij' iz Braća, a zovedu ga tako, jer bo mu je mater iz Brača, od roda stare plemićke obite'ji Cerineo.

Lipo se oženi' i sad je u penšjunu, pa šeta, ji i pije, a na litovanje gre u rač, i to u Splitsku. Tamo mu stric Marin plemić Cerineo jema veliku starinsku kuću, i u jednom dilu te kuće stanuje liti naš Boco ženon.

Lovi ribu i jema sve moguće potribe za ribaršćinu.

Odavna me je zva' da dojden jedan dan u Brač, u Splitsku. da dojden š njin lovit' ribu, da ću vidit ća nisan nikad vidi'.

Sto puti m'e zva' i sto puti san mu obećava', dok me nij' od niki dan doša' iskat i nadoveza' nič se da svakako dojden.

— Dojdi, jemat ćeš ča pisat.

— Jema vrimena, drugi ću put doć'.

— Ne, vengo dojdi u nedi'ju, a još bo'je ako dojdeš u subotu, m' oš ostat' do prvidna u jutro. Vidit' ćeš barbuni, ovaki — i pokaže rukan po metra — a da mi dupini ne razdiru mriže!

Dojde dupin pa izi barbune, a ostavi škarpune. Dobavi' san pušku, karabinu, pa ću pucat' u nji'. Samo kad dojden s puškon, onda i' nima vidit'. Nego namamit' ću ja nji' na mužiku...

— Kako na mužiku?

— Draga in je mužika, pa ću nać jednega da mi u brodu udara armoniku, a ja ću s puškom učinit svoju. Jedino tako moredu ogrist'.

— To su onda dupini muzikalni.

— Je, draga in je armonika.

— Kad je tako, dobro je. U nedi'ju ću doć' tamo, samo sa'ja da najdeš tega s armonikonn i da ti u brod dojdeš s puškom, pa da i to vadan.

— Dobro je. Daj ruku.

— Evo ti.

— Poštenu rič da ćeš doć?

— Poštena rič.

— Čekan te. S Bogom!

— Bog.

Kad je bilo u nedi'ju, iša' san u Brač Deset dinari poć i doć s Jadranskon Plovidbon. Cinije da nemore bit cinije, a lipi vapor čisto i fino.

Vapor gre na 8 uri izjutra, a vraća se u Split u večer na 9 uri.

I gren ja u Brač. Vapor je »Jadran«. Kad san doša' na vapor gledan. Pun vapor svita, svakakoga. Jema bračani koji stojidu u Splitu, jema splićana koji su se oženili u Brač, pa gredu tamo, jerbo su in žene tamo na litovanju, a jema i furešti koji gredu u Sutivan i Su petar da tamo provedu nedi'ju.

Nisan dobro ni se', kad eto ti mi doje blizu jedan gospodin i sede blizu mene.

— Idete u Brač? — pita on mene.

— A evo gren.

— A 'di?

— Gren u Splitsku.

— Ca ćete u Šplitsku, tamo nima ništa. Dodjite u Pučišće . . .

— Ma nemogu. Tamo me čekaju.

— Pa ca ža to. Dodjite Vi u Pučišće. Tamo imamo dvi mužike. Ja san prisidnik od one crkovne. A, imamo četrnajst mužikonti, i svi šu va'jali. Nikad nijedan ne propusti ni jednu notu. . .

— A pauze?

— Ca će in to. Uvik šviradu. Imali smo primašira i Solina a sad je jedan železničar, puno va'jali. On je me štar, ma ja tucen tempo.

Kad mje ovo reka', malo ga pogledan, a uz to vidin kako mi od onamo profešur Marin Katunarić miga. Miga meni Marin, ma ono dobro kako on zna lipo migat sa svin mišican obraza sve do vrata.

Odmah san razumi' koja je ura.

— A znate li da se zenin?

— Bog Van da' zdrav'je.

— E, jeman curu. Lipu jednu od 17 godin. Ovaka je — i vas se nadme — Mater joj je iz Beograda a otac joj je Ček. Bogata je, puno je bogata, ma nisan ni ja siromaj. Imam 300 'i'jad' na banke u Splitu, ma mi ne daju ni solda A koliko bi ste mi godin' dali?

Gledan ga ja, pa se u sebi mislin kako san od jutros bi' sritan da je baš na mene nasa'.

— Bit će Van 52 oli najviše 53 godine.

— Ha, ha haaa, — sta' se on u vas glas smijat — Evo svak falije pa i Bi. Evo gledajte — pa mi vadi pasoš iz 'žepa i kažije — vidite rodjen 1863. Danas mi je 74 godine, 4 miseca i 17 dan'. A, ko bi reka'?

— Dobro izgledate — a izgleda da jema 74 godine, a kokod bi mu da' i višje.

—E, to mi svak govori. A znate ca mi se dogodilo naza' misec dan'.

— Ča?

— Putujen ja ovako u Split. Evo s istin ovin vaporon. Isprin mene sidi jedna cura. Ja je gledan, i u zadnju joj govorin: »Ti si čer te i te iz Sutivana« jerbo znate, ja šan prin nego šan isa' u Amerike, prodava' tamo manifakturu, i čini' šan jon jubav š materon. — »Ješan — govori ona, a onda ja njoj. »Ti ši jenala bit moja cer. Ja san ti cini' jubav i materom.« A ona meni: »Eto Bi ste sad udovac, i materm'e sad udovica, pa se uzmite« — a ja njoj: »Neću mater, ja

(Gre naprd)

Gostovanje Zagrebačkog kazališta u Splitu

Prema pisanju zagrebačke štampe izgleda da će u novembru u Splitu gostovati drama zagrebačkog teatra na kraće vrijeme a opera u aprilu iduće godine na duže vrijeme.

Za ova gostovanja Banska uprava u Splitu nije primila od uprave zagrebačkog pozorišta nikakova službena obavještenja pak su preko štampe najavljena gostovanja još u pitanju.

Prema informacijama koje smo mogli dobiti u budžetu Banske Uprave nema predviđenih potrebnih sredstava za ova gostovanja. Od svote 100.000 din. koja je bila određena u ime subvencije pozorišnog rada utrošeno je prigodom gostovanja opere u aprilu ove godine 80.000 din. pa do novog budžeta ostaje svota od svega 20.000 din. na koju svotu može da računa uprava Zagrebačkog teatra za daljnja gostovanja teatra u Splitu.

Ako bi došlo do gostovanja to bi moglo doći u Split samo na kraće vrijeme drama koja je jeftinija.

Subvencija međutim svake godine je manja, pretprošle godine je iznašala 300.000, prošle 200.ooo aove godine je smanjena na 100.000 dinara. Prema svemu splitska kazališna publika koja traži stalni teatar za Split biće ove godine lišena i gostovanja koje su predviđeno i obećana.

Split, 3 oktobra.

X **U Splitsku luku** je doplovila iz Venecije na krstarenju Jadranom jahta »Samssouci VII« koja vije njemačku zastavu. Poslije kraćeg boravka u luci otplovila je za južni Jadran.

X **Jahta »Madalena«** na kojoj je doplovio u Split engleski vice-admiral u penziji g. Goldsmith sa članovima svoje obitelji jutros je otplovila u pravcu prema ostrvu Visu.

X **Parobrodom** dubrovačke zlovibde »Sipan« u Split je stigla filmska trupa u kojoj je 20 članova a koja je u Dubrovniku i okolici snimala vanjske scene za austrijsko društvo »Montior«. Jutrošnjim brzim vozom otputovali su za Austriju.

X **Povratak Bana dr. Josipa Jablanovića.** — Juče se je povratio sa kraćeg odmora ladom iz Dubrovnika Ban g. dr. J. Jablanović i danas preuzeo dužnost.

X **»Princesa Olga« u luci.** — Jutros je na redovitoj pruzi koju vrši sa Orijentom doplovio iz Venecije u Split velika turistička lađa »Princesa Olga«. Na lađi putuje 250 putnika raznih narodnosti većinom Francuza. U Splitu su putnici razgledali gradske znamenitosti a u 11 sati je brod napustio luku i otplovio za Dubrovnik i dalje na jug.

X **Dolazak Njemačkih** automobilista u Split. Danas poslije podne došli su u Split Njemački automobilisti koji se nalaze na putu po Jugoslaviji i Bugarskoj. Oni dolaze iz Dubrovnika preko Mostara sa 32 automobila, sa 86 članova najuglednijih njemačkih ličnosti automobilskih sportskih ustanova a poslepane se sve važnije njemačke fabrike automobila.

Kolona automobila putuje pod vodstvom generala g. Huhnleina šefa Njemačkog automobilizma. Automobilisti putuju radi upoznavanja lepota naše zemlje i krajeva. U Splitu će biti prmljeni i dočekani odakle kreću preko Sinja — Kučke na Plitvička jezera.

X **Egipatska princeza Fewkie Krstari Jadranom.** Engleska princeza Fewkie sa svojim suprugom Conteom d' Adix nalazi se već više nedjelja na krstarenju sa jahtom »TrollV« po Jadranu. Juče se je povratila iz južnog Jadrana a dans je krenula sa istom jahtom u pravcu srednjeg i sjevernog Jadrana.

Najviše će se zadržati oko koruotskih otoka koji su poslije posete bivšeg kralja Engleskog sada princa Vindzorskog.

X **Konavski ribari** ulovili oko 20 vagona srdjela. Komiški ribari su ponovno imali sreću i ulovili su oko 20.000 kg. srdjela. Ulovljenu ribu su prodali fabrikantima za konzerviranje po cijeni od 6—6i po dinara po kg.

X **Izvanredna skupština** Splitskog Vatrogasnog društva. Sinoć je održana vanredna skupština Splitskog Vatrogasnog društva, koja je sazvana na zahtev nadpolovićne većine članova društva. Skupštinu je otvorio i pretsedao pretsednik g. inž. Fabijan Lukaš o skupština je ilama na dnevnom redu samo jednu tačku pitanje poverenja i eventualno isključenje iz članstva posjednika vatrogasne zajednice Primorske Banovine g. Mirka Machieda.

Glasanje je izvršeno tajno i pri brojanju listića utvrdilo se je, da je za isključenje g. Machieda glasovalo 63 protiv 27 a 5 je predano in bianko prema tome je g. Machiedo isključen iz članstva Splitske Vatrogasne čete.

Skupština je završena oko 10 sati

Oglašujte u „Tribuni“

Rijeka u Hrvatskoj prošlosti

(Historijske bilješke

Od kad su se Hrvati i Mađari našli jedan kraj drugoga, među njima nije bilo pravoga mira. U pojedinim vremenskim razmacima stanje je izgledalo mirno, ali nije nikad prestala mađarska nacija da teži za morem, kao izlazom u svijet. U predratno doba na Rijeci je vidimo potpuno utaborenu, gdje se sa mještanima drži potpuno kao svoj na svome.

Koga to pobliže zanima pitaće, da li su Mađari i Riječani imali oslona u prošlosti za takvo svoje držanje i što bi potvrđivalo da je njihova tvrdnja istinita da Rijeka nikako ne pripada Hrvatskoj.

Čisto takova nema, ali ima nešto, što ako se uzme odijeljeno od ostaloga teksta i tečaja stvari, pruža priliku, da se to tvrdi. To su riječi Marije Terezije: »Neka se grad Rijeka s kotarem i nadalje smatra kano odijeljeno, a sv. kruni kraljevine Ugarske pridruženo tijelo«. Toga su se oni i prihvatili, pa zato i riječi na krpici u zagradi stoje: — separatum sacrae regni coronae adnescum corpus. —

To je bila samo fraza, kojoj se je pri davalo značenje kojeg ona zapravo ni je imala, jer treba prije svega naglasiti da bi regnikolarne deputacije bile u tom poslu bespredmetne, kad Hrvatska ne bi bila imala nekakva prava na Rijeku.

Nizanjem činjenica otišli bi predugo Završićemo god. 1868, kada se je na 8 januara sastao novi sabor, te izabrao odmah regnikolarne deputacije.

Prva sjednica održala se u Pešti 28 aprila, a posljednja 24 jula. Ali, glede Rijeke se ni sada Hrvati i Mađari ne sporazumeše.

Da se čitava stvar ne osujeti predloži u posljednoj sjednici Franjo Deak Hrvatima ovako: »Držite vi vaše pravo na Rijeku, pa ga ne dajte, ne damo ni mi naše. Vi ćete od krune zahtjevati, neka se Rijeka pridruži vama, mi pak, da se utjelovi nama.«

Tada će možda kruna, da ovu stvar ne odluči naprečac, učiniti kakav drugi predlog, pa ga dati na pretres nama i Vašem saboru.«

Većina hrv. regn. deputacije potom pristade na Deakov predlog, bojeći se da inače uopće ne će doći do sporazuma, dok je manjina Brlić, grof Janković i Živković bila protiv toga. No sabor hrvatski ipak prihvati zakonsku osnovu o nagodbi po predlogu većine bez specijalne rasprave nakon trodnev ne debate dne 24 septembra sa svim glasovima, osim četvorice (Brlić, grof Janković, Živković i barun Hellenbach Za vrijeme ove debate obrazložio je Živković svoje protivno stanovište gle de Rijeke ovim proročanskim riječima: »Ako mi privolimo na to, kao što nam se ovdje predlaže, ako naime prihvatimo nagodbu, iz koje je Rijeka izlučena, pa bude li se Riječko pitanje rješavalo onda, pošto već sama nagodba bude riješena i sankcionirana, a našasto kao i kad se inozemstvo bavi novlada bude inauguriranau ovakoj odvisnosti prama legarskoj, kako se to riječko pitanje ne će riješiti onako, ka ko bi se riješilo, ako ga ne odlučimo od ostale nagodbe.

Kako je to već općenito poznato, Živkovićevo se je proročanstvo ispuni lo.

Glede Rijeke i kotara ustanoviše u § 66 nagodbe, da se nisu sporazumjeli što kasnije poznatom krpicom bijaše falsificirano.

Ovo je bio iza riječi Marije Terezije najkobniji momenat: pomoću Andrassy-a naturiše krpicu, a pomoću Riječana već prije svoju vlast.

U ovakvim prilikama dakako, da nisu uspjela viječanja odmah potom sazvane regnikolarne deputacije, u kojoj su sudjelovali i Riječani. Svršila je pristankom na to, da ugarska vlada provizorno uzme vlast u Rijeci i kataru, dok se spor konačno uredi.

Vrijedno je ipak, da se spomenu izvorne riječi zaključka zajedničkog sabora u to mposlu od dana 15 marta 1870, da se vidi, kako ipak uza svu muku i natezanje Madžara i Riječana nije uspjelo uzakoniti otcjepljenje Rijeke od Hrvatske,

Taj zaključak glasi:

»Ministarstvo se opunomoćuje, da dotle, dok se sporna pitanja konačno ne riješe, ustanovi itd.«

Dakle pitanja konačno nisu bila riješena, ali su Mađari postupali kao da su riješena. Međutim historija je pokazala, da zbilja nijesu bila riješena. Rijeka je istina pala u ruke nacije, koja im je i onda bila saveznikom, ali kako se i ona služi istim metodama, ni je isključeno, da ni u njezinim rukama dugo ostati ne će, nego da će se povratiti tamo, kamo po svojoj historiji i po svom prirodnom pravu pripada.

Jerković Stjepan.

Kralj moderniх gusara

Borbe Brik Bradfordasa kraljem gusara Brokom

Sasvim opravdano osiguranje naših pretplatnika naišlo je na opšte odobravanje. Mi smo još u jučerašnjem broju istakli da je ovo tek drugo preimućstvo koje „Tribuna“ pruža svojim čitaocima.

Nije ovo reklama, već sastavni dio onoga što mora jedan moderan list pružati svojim čitaocima.

Treba da još jednom podvučemo da je svaki pretplatnik lista osiguran Za slučaj smrti na 10. 000 dinara, a za slučaj trajne nesposobnosti isto na 10. 000 dinara, dakle ukupno na

20. 000 dinara

Da bi se koristio ovom povlasticom svaki je pretplatnik dužan da uplati pretplatu unapred najkasnije do svakog 10-tog u mjesecu.

SPORT

Prvenstvena utakmica »A« grupe II razreda S. N. Pa.

Šibenik - Došk 3:2 (1:1)

Igra je bila vrlo slaba i neinteresan-tna. Golove su polučili za »Šibenik« Morsić, Erak i Fakac a za »Došk« La-pena i Baričević. Korneri 10 : 2 za »Šibenik«.

Jučer se odigrala prvenstvena utakmica »A« grupe II razreda S. N. Pa, na igralištu J.r.š.k. »Šibenika« u Crnici.

I pored krasnog vremena ovoj utakmici prisustvovao je vrlo mali broj gledalaca — jedva oko 200.

Momčadi su nastupile u ovoj postavi:

»Šibenik«: Stošić, Škarica — Tikulin, Junaković — Bajrić — Vagner, Morsić — Bujas — Mileta — Fakac — Erak.

»Došk«: Strepački, Vukorepa — Andrić, Kušpilić — Kulundžić — Vatavuk, Kovačević — Perišić — Lapena, Baričević — Bitunjac.

Igra je započela tačno u 2.30 navalom Šibenika, koji u silnom naletu postizava samo korner. Šibenik nije umio da iskoristi taj korner, pa se lopta »otšetala« k drugim vratima.

Redaju se izmjenične navale, nesporazumkom uže obarne »Došk«, »Šibenik« iz guže preko Morsića jeftino dolazi do prvog zgoditka 1 : 0 za Šibenik!

U 13 min. »Došk« je pred vratima Šibenika. Na idealan pas lijevog krila, Lapena glavom ubacuje loptu u lijevi ugao i izjednačuje 1 : 1.

Do konca prve polovine Šibeniku uspijeva, da poluči još 4 kornera, ali ni jednog nije umio da iskoristi, pošto je Strepački siguno intervenisao.

Kroz čitavo prvo poluvrijeme igralo se vrlo mlako i nekorisno.

Drugo poluvrijeme započelo je navalom »Došk«, ali »Šibenik« preuzima i . . . opet korner. Ni taj, ali, nije rodio plodom«. Uža obrana »Došk« sretno je izvršila svoj zadatak. Od navalnih igrača gostiju Lapena je jedini koji igra »glavom«. Ostali početnički »igraju se futbala«. »Došk« je iznudio korner, ali i taj svršava neiskorišten. U 9 min. opet korner protiv Doška ali i taj je tučen »sa istom srećom«.

U 15 min. desna spojka »Došk« Brajević lijepim šutom postizava votstvo 2 : 1 za »Došk«.

Do 15 min. drugog poluvremena igra se i dalje vrlo slabo. Oba protivnika su slaba i nepokretna skoro.

Tek nakon drugog gola za Došk, kad se ovaj razigrao »probudila« se i šibenska četa.

U 21 min. pošto je Stepački istrčao, Šibenik iz guže preko Eraka, izjednačuje na 2 : 2.

Igra se življe, ali još uvijek to ne liči na prvenstvenu igru. Redaju se neoprostive greške. Mileta sa 4 m tuče u 24 min. visoko iznad branke.

U 33 min. na pas desnog krila Šibenik apet iz guže preko Fakca, postizava votstvo i konačni rezultat 3 : 2

KAKO SE IGRLO!

Kao što smo kazali igra nije bila ni malo interesantna.

Začuđuje držanje momčadi »Šibenika«, jer ova pobjeda, pripisuje se više sreći nego njihovoj zasluzi.

Prva polovina i dobar dio druge igralo se vrlo rastrgano. »Šibenik« je kroz čitavo vrijeme igrao visoku igru. Zašto? To ni oni sami neznaju. Od igrača Šibenika zadovoljili su jedino Bajrić i Fakac. Ostala devetorica pretstavljala je žalosnu sliku nerazumijevanja i krutosti.

»Došk« je u mnogome ličio na »Šibenik«. Golman Strepački i Lapena bili su najbolji na terenu. Donekle se svidio i Kovačević.

Igru je vodio potsavezni sudija g. Baočić dobro i objektivno, što u prvom redu može da zahvali fair igri koli jedne toli i druge momčadi.

— mat. —

Prvi finalisti na internacijonalnom tenis turniru u Šibeniku.

U DUBLEU GOSPODE PRVACI SJEVVERNE DALMACIJE SU GG. R. ZEKAN I MARKOVIĆ.

Igre se nastavljaju i danas!

Jučer je na šibenskim tenis-igralištima, a za prvenstvo Sjeverne Dalmaci je odigran veliki broj igara, tako da se se uslijed neočekivanog broja natjecatelja, nisu mogle održati finale igre i u ostalim tačkama.

Od svih disciplina završeno je samo natjecanje u dublu gospode.

U semifinalu sastali su se kao prvi parovi ova gospoda: R. Zekan i Marković protiv Vujića i Ljubića. Pobjedio je lako i siguno par prve dvojice sa 6:1, 6:1.

Drugi par semifinalista bili su gg. Dominis i dr. Cindro—Čulić i Ž. Minček. Ovaj meč bio je neobično interesantan i lijep. Dr. Cindro i Dominis pobjedili su protivnički par u tri seta sa 9:7, 4:6, 6:3.

Kao finalisti sastali su se parovi R. Zekan, Marković—dr. Cindro, Dominis. U prvom setu lako su pobijedili gosti sa 6:1, dok se za drugi set može sa sigurnošću kazati da su dr. Cindro i Dominis pružili gostima jak otpor. To je bio vrlo lijep set, koji je mnogo oduševio posmatrače. Ipak odlični spličani uspjeli su da osvoje i taj set sa 6:4, a time i meč.

Ovom lijepom pobjedom parova gospode zasluženo su osvojili gg. R. Zekan i Marković, titulu prvaka Sjeverne Dalmacije.

Ostale finalne igre nastavljaju u toku današnjeg dan.

BEOGRAD SUBOTICA 4:2 (0:1)

Jučer je odigran u Beogradu međugradska utakmica Beograda i Subotice

U prvom poluvremenu Beograđani su igrali ispod svake kritike. Ali u drugom uspjeli su da zatresu četiri puta mrežom Subotice, koja nije mogla da izdrži tempo, diktiran sa strane Beograda. Igru je dobro vodio sudija g. Dušan Popović.

JUGOSLABIJA BSK 2:0 (1:0)

Kao predigra međugradskoj utakmici Beograd—Subotica, odigrana je utakmica između kombinovanih timova Jugoslavije i Bska. I ova igra bila je vrlo slaba i obilovala brojnim incidentima. Oba gola za Jugoslaviju dao je Aca Petrović.

Drugo poluvreme BSK je igrao sa 10 igrača, jer je zbog grubosti sudija jednog isključio. Sudio je g. N. Ciganović.

MEĐUDRŽAVNA UTAKMICA U PRAGU.

ČEHOSLOVAČKA - JUGOSLAVIJA 5:4 (3:1)

Čehoslovacima je uspjelo da nas pobjede tek u 43 min. drugog poluvremena.

Jučer se na igralištu »Šparte« odagrala međunarodna utakmica za Benešov pokal između reprezentacija Čehoslovačke i Jugoslavije

U prvom poluvremenu Česi su bili apsolutni gospodari situacije na terenu. Rezultat od 3 : 1 u prvom poluvremenu uvelike je zabrinuo naše reprezentativce, koji su igrali zbunjeno i nepovezano.

U samom početku druge polovine, u silnom naletu Česi su povisili rezultata na 4:1 za njih.

Odmah zatim Valjarević je zamjenio mjesto sa Mitrecom i navala je zaigrala kao preporođena, efikasno, brzo i korisno. Hitrec je odlično uposlivao Medarića, a ovaj idealno prebacivao na sredinu.

Valjarević na centru vodio je našu momčad u česte napade. On sam uspio je da snizi na 4:2, a zatim na pas Plešeta i na 4:3.

U 28 min. Pleše lijepo dodaje Vujadinoviću, koji silovito tuče u gol. Lopta se odbija od protivničkog beka i prevarivši Planička našla neočekivano se u mreži.

Rezultat je neodlučan 4 : 4 !

Česi nakon ovog izjednačenja, strahovito navaljuju. Igra, što se više bliži kraj, postaje sve interesantnija. Nervozni su i jedni i drugi igrači, jer žele da dadu pobjedonosni gol.

U 40 min. jednom skrajnom nehatnošću naših, izgubili smo sigurnu šansu, ai pobjedu, jer su Pleše i Vujadinović oklijevali da sa par metara pošalju loptu u gol.

Ono što nismo učinili mi, učinio je Sobotka u 43 min, polučivši strahovitim šutom peti i pobjedonosni gol za Čehoslovačku.

U drugom poluvremenu bilo je vrlo teških izmjena situacija, tako da je vrlo teško bilo pratiti tok igre.

U svakom slučaju za nas je rezultat dosta dobar. Jugoslavenska reprezentacija pružila je na momente vrlo dobru igru. Da smo zaigrali u prvoj polovini kao što smo u drugoj, mogli smo zabilježiti jednu od najvećih pobjeda u historiji Jugoslavenskog športa.

Međutim i ovako je dobro.

Od naših igrača, najbolju su igru dali Valjarević i Pleše, ostali su zadovoljili.

Od čehoslovaka treba u prvom redu istaći odličnog Planička, koji je branio i nemoguće. Odlična su im također i krila i vrlo dobri bekovi.

Jugoslavenska representacija nezasluženo je izgubila ovu utakmicu. Drugo poluvrijeme bili smo mnogo bolji od Čehoslovaka. Naši su igrali tehnički i taktički na momente bolje od njih, ali i pored toga, rezultat od 5 : 4 za Čehoslovačku na njihovom terenu i pred njihovom publikom, pretstavlja za nas veliki uspjeh.

Pobjeda zaslugom terena i kibica

(Od našeg stalnog dopisnika)

Prag, 3 oktobra.

Prije nedavno odigrane nogometne utakmice u Budimpešti Čehoslovačka-Mađarska, nadležni faktori u čehoslovačkom nogometu gledali su sa velikim optimizmom na današnju međudržavnu utakmicu sa Jugoslavijom.

Općenito se držalo da će Čehoslovačka iznijeti visoku pobjedu na jugo slovenskom reprezentacijom. Računalo se da će ovaj susret donijeti rehabilitaciju čehoslovenskom footbalu.

Ta rehabilitacija međutim ne samo što nije izvojevana, nego je šta više nakon igre sa Jugoslavijom još više zabrinula čehoslovačke vođe i igrače.

Sama igra je bila vrlo mršava. Pred 25.000 gledalaca češkoslovački igrači dali su sve iz sebe da pobjede Jugoslaviju. Katastrofa u Budimpešti, gdje su Čehoslovaci primili 8 komada gonila je ove da opravdaju nade u njih polagane.

U 8 min. prve polovine Čehoslovaci bilježe prvi zgoditak. U 17 min. Pleše na zaprepaštenje gledalaca egalizira. Do konca prvog poluvremena Čehoslovaci polučuju daljnja dva zgoditka. Na odmor se otišlo za 3:1 za Češkoslovačku.

U drugoj polovini Valjarević daje gol. Stanje je 3:2. Ali Češkoslovacima uspjeva da povise na 4:2. Onda Baljarević opet sigurno pogađa i snizuje na 4:3. U 26 min. Pleše opet egalizira 4:4! Vjerovalo se da će ovaj rezultat biti i konačni rezultat. Međutim u 34 min. Sobotka se probija i pored Glazera sigurno tuče u ugao 5:4 za Češkoslovačku.

Publika je burno pozdravila ovaj zgoditak Sobotke.

Češkoslovaci su terenski bili nadmočniji, naročito u prvoj polovici.

Nakon igre, Češki kapiten izjavio je: Obe obrane su bile vrlo slabe i dale velik broj golova. Igra dobra. Sudija odličan.

Naš kapiten g. Kika Popović izjavio je: Postignut je loš rezultat zbog pristranosti sudije i velikog navijanja kibica, koji su bučno tražili pobjedu svojih. Naši igrači sve su bili dobri. a najbolji centarhalf.

Naša reprezentacija ostaje u Pragu do utorka, kada putuje u Zlin. Odatle već u srijedu odlazi u Baršavu. Od Saveza se zatražilo da hitno uputi u Varšavu Marjanovića, koji se momentalno nalazi u Vrnjačkoj banji na liječenju.

R. Čokić.

ZAGREB PRAG 2:0 (2:0)

U Zagrebu odigrana je jučer utakmica gradskih reprezentacija Zagreba i Praga. Rezultat je u obostranoj slaboj igri zabilježen već u prvom poluvremenu.

U 8 min. prvi gol je dao Lešnik. a u 15 min. prve polovine dao je Rakar drugi gol.

Igra je bila vrlo dosadna, tako da su nervirani gledaoci još za vrijeme igre napuštali gledalište. Publika nije bila zadovoljna igrom ni rezultatom. Reprezentacija Praga ostavila je svojom slabom igrom vrlo loš utisak.

Ni Zagrebačka reprezentacija nije pružila nikakav ljepši momenat kroz onih 90 minuta.

ROMAN »TRIBUNE«
ABEL BERSTROM:

Crni plesač

POVIJEST JEDNE TAJNE

— Da znate što mi je teško, Regie!

Uzdah poprati njene riječi. Ona zastade, kao da traži riječi — izraz onom beskrajnom, neopisivom osjećaju koja je te večeri prožimao nju, njenu dušu, rasplinjavajući se u neopipljivu stvarnost tajanstvene ljetne noći oko nje. Nešto bezimeno, neodređeno, neshvatljivo čarobno - -

Ni sam nije znao kako je dohvatio njenu glavu i pritisnuo joj poljubac na usne.. Došlo je tako naglo i odjedamput — pa ipak bez iznenađenja. Nesvijesno — sljedeći porive svojih najskrivenijih osjećaja — usne im se stopiše u jedno...

...Krv im zabruji po svim žilama, strujeći i kolajući svetim žarom...

...Miris lipova cvijeta obavijao je njihova mlada tijela...

...Oko njih sve je tonulo u zaborav, blijedilo, iščezavalo. Sve je bila tama, ništa; samo oni — stvarnost...

Opijeni srećom nisu ni primjetili što se dešava unutra, u verandi. Nisu ni opazili povratak doktora O'Konora. Tek odjedamput im do ušiju dopre njegov drhtavi, isprekidani glas:

— . . . Lady Emily, molim vas, ne uzrujavajte se! . . . Budite hrabri, nešto se desilo.

Glas doktora tu zastade.

Florence i Regie se rastaviše, iznenađeni grobnom tišinom koja je odmah zatim zavladala. I tada ponovno začuše doktorov drhtavi glas:

— . . . Lord Kelvin upravo je izvršio samoubojstvo! . . .

III.

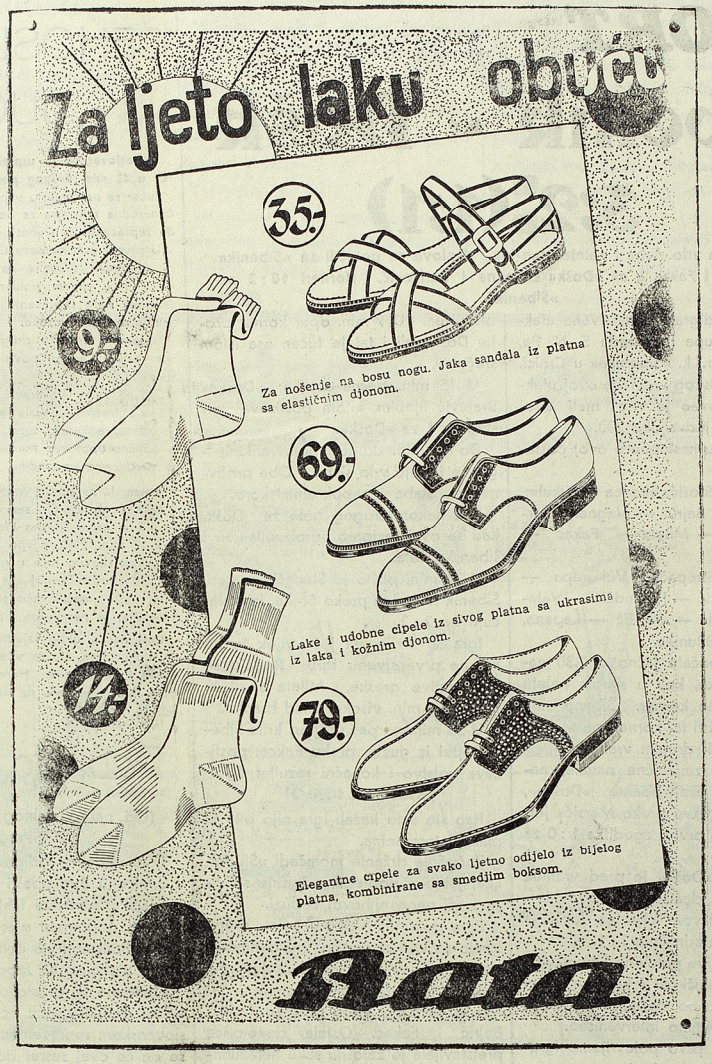
Zamak je ležao u mraku. Po gdjekoje rijetko svijetlo osvjetlavalo je stranske odaje — i to je bilo sve. Bolju priliku za ostvarenje svojih namjera nadzornik Randolph nije mogao ni zamisliti.

Prije nego se dao na posao on je prošao kroz sve odaje i prostorije, za stavši na koncu pred sobom za služinčad u prizemlju zamka. Zavirio je unutra i zadovoljno zagunđao: svi su bili prisutni oko stola za večerom. Zatim je Randolph neopaženo izašao kroz stražnja vrata dvorca i produžio do konjušnice i hambara. I tamo je sve bilo u redu — sve onako kako je on želio.

Tada se nadzornik dade na posao. Uze svoju pušku, pojas fišeka i džepnu svjetiljku. Ogrnuvši se širokom lovačkom kabanicom i zaključavši oprezno vrata svoje sobe on se vinu kroz prozor i spusti na zemlju. Stade i osluškuje nu . . . Bilo je tiho u zamku. Ni najmanjeg znaka koji bi ga uznemirio. Lord je Kelvin po svome običaju sjedio u verandi, uz partiju preferansa, čekajući da mu dođe san. A ostali gosti lady Emily — osim njegovih partnera — čini se da su bili u svojim sobama. Jedino tamo — na terasi — kao da opazi dvije prilike. Nije ih mogao raspoznati. Ko bi to mogao da bude? — Svejedno! Nije smio gubiti svoje dragocjeno vrijeme . . .

Mokro zemljište prigušivalo je njegove korake dok je hitao prema šumi. Oprezno je prolazio između drveća i provlačio se kroz džbunje. Pokadkada bi zastao i napregnuto osluškivao — vrebao šum koji je budno očekivao. Ali ništa. Šuma je disala noćnim mirom spokojna i tajinstvena u svojoj šutnji. Mrmor povjetarca nije smetalo njegovu izvježbanu uhu: nadglednik je lova Randolph imao sluh poput srndaća.

(Nastaviće se)

ZLATARIJA ANTE FAUTULIN
ŠIBENIK
preuzima sve rsti popravaka i naručaba uz najpovoljnijih cijena.

Prodaja

Klavir »Stingl-Wien« kao novi prodaje se jeftino. Obratiti se upravi.

Prodajem jedan ribarski brod sa motorom »Deutz« 20 hp. glinkopf nosivost 8000 kg. Obratiti se na redakciju pod br. 1001 — 2

Stanovi

Magaza u prizemlju četverospratne zgrade, na uglu ulica Visiani-Semonić, presvodjena opekama, iznajmljuje se jeftino. bro. 1003-3.

Sobu veliku mebliranu sa pogledom na šibenskom kanalu, na lijepom položaju grada unajmljuje se odmah boljem gospodinu. Obratiti se upravi lista br. 950.

MALI OGLASNIK

DO **15** RIJEČI DIN **6**·—, SVAKA DALJNJA RIJEČ **25** PARA

AKO JE ADRESA U UPRAVI DINARA 8.—
ZA PISMENE UPITE TREBA POSLATI DINARA 2.— U MARKAMA
OGLASI PLAĆAJU SE UNAPRIJED (UVRŠTAVA SE I URAČUNAVA NAJMANJE 2 PUTA)
PRIOPĆENO PO RETKU DINARA 10.— OGLASI PO TARIFI

Male oglasnike za naš list primaju naše administracije svakog dana najkasnije do 2 sata poslije podne

Administracija u Šibeniku: ul. Ante Šupuka

Administracija u Splitu: ul. Iza kazališta 7

RAZNO

Tečaj engleskog jezika. Udruženje Prijatelja Velike Britanije i Amerike otvara 15 o. m. tečajeve engleskog jezika za djecu i odrasle. Upisivanje se vrši svakog ponedjeljka, srijede i petka od 19—20 sati u društvenim prostorijama (prizemlje Hotel de la Bille) 1002—1

Preuzeo bi se na stan i koštu u sunčanoj lijepoj sobi đaka bolje obitelji. Adresa u upravi br. 964.

»TVOKAPS«
Tvornica kapa i šešira
I. BUJ SPLIT
Filijala u Šibeniku Cijene umjerene

Bankovne knjižice, briljatne, staro zlato, zlatne zube i satove kupuje i plaća najbolje: NAKIT F. VULETIĆ, Split, Krešimirova 3, telefon 651.

Direktor: HAMILKAR VITALIJANI — Glavni i odgovorni urednik: BRUNOS AV J. LORINI — Štampa: »Štanik« Šibenik (Zastupa: H. Vitalijani)